

9685

MEMORANDUM
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
B. V. D.

VAN: Hoofd BVD

AAN: Zijne Excellentie de
Minister-President,
t.a.v. Mr. J. Kielstra.

MP
VAN
Adm
31/16
4

Bijgaand moge U worden aangeboden
bulletin nr. 40, bevattende gegevens
inzake studentenactiviteiten.

- 2 NOV. 2001

No. 943.906

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr**GEHEIM**

Dit bulletin bestaat uit 6 blz.

Bulletin no. 40 d.d. 23 mei 1969Diverse berichten
van 18 tot en met
21-5-1969De bezetting van het Maagdenhuis in Amsterdam (16/5 - 21/5)Bezettingsraad

Deze bestond uit de volgende personen: Johan Middendorp (voorzitter ASVA-bestuur), Theo Schuller (secretaris-huisvesting ASVA-bestuur), Jos Frank Buys, Jan van Wijk, Pieter Wolting, Fred Fit, Frank Jaap Buys (bestuurslid SVB-Amsterdam en lid SBK-SVB), Paul Verhey (communist en oud-ASVA-voorzitter), Nick Bolte (bestuurslid SVB-Amsterdam), Ton Regtien (lid SBK-SVB), Bertus Hendriks (oud-voorzitter ASVA-bestuur), Rob (mogelijk de communist Rob Milikowski), Emile Manen (mogelijk Emile Haanen, voorheen lid SBK-SVB en lid "Perikles"), Wietske Miedema (tevens woordvoester comité "Loze Kreet", komt uit Groningen, studeert thans blijkbaar in Amsterdam, SVB-lid), Eric Fischer, Huib Riethof (trotskist), Jelle Visser (voorzitter SVB en vice-voorzitter NSR), Alex Korzec (student en voormalig internationaal-secretaris SJ), Joost Kircz (lid SBK-SVB, vooraanstaand lid Politeia en trotskist), Kim Borkent, Sara-bande van Bladeren (iemand van diezelfde naam, was in september 1966 bij studentendemonstratie in Den Haag actief met megafoon; riep toen voortdurend "Weg met Diepenhorst"), Henk van Nierop en Marianne Greidanus (bestuurslid SVB-Amsterdam).

Hiervan blijken Middendorp, Verhey en Hendriks de belangrijkste leiders te zijn, al is ook de invloed van Miedema, Greidanus, Regtien, Kircz, Huib Riethof en anderen niet gering.

Middendorp is waarschijnlijk meer dan enige andere student meegesleept door de gebeurtenissen, zonder het eigenlijk zelf te willen. Op 19 mei was hij nog steeds tegen de bezetting, maar kon toen niet anders doen dan Paul Verhey en Bertus Hendriks volgen.

Houding CPN, ANJV en bouwvakkers

In de morgen van 19 mei werd door het CPN-districtsbestuur Amsterdam in grote oplage een manifest verspreid bij de bedrijven in de hoofdstad, waarin de arbeiders werden opgeroepen hun solidariteit met de studenten tot uiting te brengen. Het bestuur wijst elke politie-inmenging af, zoals zij ook elk ingrijpen van de justitie en politie bij arbeidsconflicten ontoelaatbaar acht. Een delegatie van vier man heeft op 19 mei namens de 50 bouwvakkers werkzaam op een object in Sloterdijk, een solidariteitsverklaring aan de studenten in het Maagdenhuis overhandigd. Bovendien gaven zij f. 50,-. Twee bouwvakkers vervingen de lichtbrug door een houten brug met twee leuning. Anderen versterkten de vensters met hout. Rinus Jansen, communist en voorzitter van de communistische Algemene Bond van Werkers in het Bouwbedrijf (ABWB), nodigde een delegatie studenten uit om hun ideeën op de bouwwerken te komen uiteenzetten. Op 19 mei werd vanuit het Maagdenhuis met het hoofdkantoor van de CPN, Felix Meritis, gebeld om adressen van adverteerders in "De Waarheid", opdat men daar goedkoop aan levensmiddelen zou

GEHEIM

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

- 2 -

Stg. GEHEIM

~~GEHEIM~~

kunnen komen. De partij wilde die adressen niet verstrekken, maar verleende wel bemiddeling voor het goedkoop kunnen verkrijgen van levensmiddelen. In de middag van die dag kwam Marcus Bakker via de luchtbrug in het Maagdenhuis.

Kwetsbaar

Tijdens een hoofdbestuursvergadering van het communistische ANJV op 18 mei, waar ook de situatie in Amsterdam werd besproken, werd besloten dat het verbond zich solidair verklaarde met de studenten. Ook zou daadwerkelijk hulp verleend worden in het vlak van de bevoorrading. Dit laatste zou via Buys moeten lopen. Opm.: Hiermee is bedoeld Frank Jaap Buys (zie ook pag. 1, lid van de bezettingsraad. In november 1968 werd uit zeer kwetsbare bron bekend dat hij te maken zou hebben met besprekingen tussen Amsterdamse bouwvakkers en studenten.

Het hoofdbestuur van het ANJV heeft in een brief aan burgemeester Samkalden, de wethouders en de Amsterdamse raad geprotesteerd tegen het feit dat de politie een cordon legde rond het Maagdenhuis. Het ANJV heeft de bevolking van Amsterdam gevraagd om voedsel voor de bezetters en heeft zich ook daadwerkelijk bezig gehouden met het inzamelen van levensmiddelen en geld om levensmiddelen te kopen.

Houding PSP

Kwetsbaar

Paul Verdoorn, politiek secretaris van de PSP, deelde op 18 mei mee dat indien de politie in Amsterdam zou trachten het Maagdenhuis te ontruimen, de studenten van plan waren lijdelijk verzet te plegen. Mochten de bezetters daarna toch uit het gebouw verwijderd worden, dan zou men van plan zijn naar het hoofdbureau van politie op te trekken om dat, en andere belangrijke punten te belegeren. Om die reden zouden zich ook prominente figuren buiten het Maagdenhuis bevinden, om aan een dergelijke actie eventueel leiding te kunnen geven.

In een verklaring van het PSP-partijbestuur (verm. van 19 mei) worden de eisen van de Amsterdamse studenten tot volledige democratisering van de U.v.A., onderschreven. Gebruik van geweld, aldus de verklaring, moet volstrekt vermeden worden, omdat dit de oplossing van bestaande moeilijkheden alleen maar in de weg zal staan.

Een PSP-partijbestuursvergadering, die op 21 mei 's avonds in Amersfoort zou worden gehouden, is in verband met de interpellatie in de Tweede Kamer op dat tijdstip afgelast.

Houding SJ

Op zaterdag 17 en zondag 18 mei bevond zich in het Maagdenhuis ook een aantal SJ'ers, die trachtten munt te slaan uit de bezetting. Zij maakten zich o.a. verdienstelijk door de stencil-apparatuur te bedienen.

Zondag 18 mei hebben bestuursleden van deze organisatie aan een journalist van "De Tijd" een interview afgegeven over de achtergronden van de bezetting, "omdat ook de arbeidersjeugd erbij betrokken raakt".

Een verklaring van solidariteit en hulp van de SJ op 17 mei in het bezette gebouw voorgelezen door David Kips, actie-secretaris van het SJ-district Amsterdam, werd door Frank Jaap Buys, actie-leider, beantwoord met: "Dit is de eerste keer dat een dergelijke actie steun ondervindt van de werkende jeugd."

(Zie ook hierboven bij "houding CPN".)

~~GEHEIM~~

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

- 3 -

Stg. GEHEIM

GEHEIM

De SJ is begonnen met het verspreiden van een oproep aan scholieren, die zaterdag 17 mei j.l. in het Maagdenhuis is opgesteld door het zich noemende Comité van Solidaire Werkende Jeugd en Scholieren (in feite een SJ-aangelegenheid). In de oproep wordt gevraagd solidair te zijn en wordt herinnerd aan de situatie in Frankrijk in de zomer van 1968 toen "solidariteit tussen jonge arbeiders, studenten en scholieren de enige mogelijkheid was om de actie te ontketenen".

SJ'ers uit Delft zijn zaterdag 17 mei naar Amsterdam geweest om aan toeschouwers bij het Maagdenhuis pamfletten uit te delen.

Houding studentenorganisaties

ASVA: Het ASVA-bestuur heeft op 20 mei het optreden van de politie bij het Maagdenhuis (weghalen luchtbrug) afgekeurd.

Hein Verkerk, secretaris van het ASVA-bestuur, die niet heeft deelgenomen aan de bezetting, zei op 21 mei tijdens de ontruiming van het Maagdenhuis in een interview, dat hij hoopte dat de studenten nu genoeg macht hadden ontwikkeld om de autoriteiten duidelijk te maken dat de tijd van zoethouderijen voorbij was en er werkelijk onderhandeld moest worden.

NSR: Op 18 mei deelde de NSR mee van mening te zijn, dat de bezetting van het Maagdenhuis een noodzakelijk en juist middel was om de eisen van de studenten kracht bij te zetten. De raad eiste dat de politie-omsingeling onmiddellijk moest worden beëindigd. Het conflict kon volgens de raad alleen worden opgelost door de eisen van de studenten in te willigen.

Op 19 mei stelde de NSR zich achter het besluit van de bezetters de brief van het universiteitsbestuur af te wijzen. Op 20 mei riep de raad de studenten op, in de andere universiteits- en hogeschoolsteden vergaderingen te beleggen om te spreken over ondersteuning van de bezetters van het Maagdenhuis.

Op 22 mei verklaarde de MSR ernstig te zijn teleurgesteld over het debat in de Tweede Kamer. De raad sprak tegen dat het bij de bezetting om een kleine minderheid ging. Als rekening wordt gehouden, aldus de raad, met de steeds wisselende samenstelling van de groep in het Maagdenhuis, hebben ondanks de afgrenzing, ruim 1000 mensen aan de bezetting deelgenomen. De raad vond het voorts onbegrijpelijk dat de aanwezigheid van niet-studenten wordt gebruikt als een argument om de bezetting te vercordelen.

Opn.: De bezetting bestond feitelijk uit een vaste kern. De personen die in en uitgingen, waren bezoekers.

Reacties andere faculteiten UvA

Op 19 mei hebben studenten in de andragogie hun instituut bezet. Zij zouden daarmee doorgaan totdat de directeur van het instituut, prof. Ten Have een principiële uitspraak over het medebeslissingsrecht zou hebben gedaan.

In een op 20 mei gehouden vergadering van de wis- en natuurkunde faculteit, waaraan werd deelgenomen door 500 personen, werd een motie aangenomen waarin o.a. enerzijds de bezetting van het Maagdenhuis werd afgekeurd en anderzijds terugtrekking van het politie-cordon werd geëist. Voor stemden ca 400 personen, tegen 100.

Reacties wetenschappelijke staf

De vereniging van de wetenschappelijke staf deelde op 18 mei mee, dat zij de bezetting geen doelmatig middel achtte om de eisen van de studenten, waar de staf mee sympathiseert, kracht bij te zetten. Zij vroeg terugtrekking van het politie-cordon. Bovendien moest voorkomen worden dat de politie binnen de universiteit zou optreden

GEHEIM

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

Reacties van andere universiteiten

De Studentenraad van de VU, de Raad van Praesides van deze universiteit en de afdeling van de SVB, verklaarden zich op 20 mei solidair met de bezetting van het Maagdenhuis.

Jean Frijns, voorzitter van het Links Front in Tilburg, zei in een interview dat de Amsterdamse studenten zouden moeten "doorgaan, maar vooral Samkalden en Belinfante dwingen heel concrete uitspraken te doen".

In een interview met Akkerman, secretaris pers en publiciteit van de grondraad van de Universiteit van Groningen (Gronstra), deelde deze mee dat de raad zich solidair verklaarde met de eisen van de studenten in A'dam en eventueel politie-ingrijpen als een ongeoorloofde intimidatie zou beschouwen. In dat laatste geval moest actief verzet worden "aangetekend". Over de vorm daarvan had volgens hem de Gronstra nog geen duidelijke uitspraak gedaan, maar de twee mogelijkheden die volgens hem voor de hand lagen, waren solidariteitsacties, bezettingen of dergelijke in Groningen of vervoer van studenten naar Amsterdam, om daar mee te werken. Ook een bezetting van de Groningse universiteit werd door Akkerman niet uitgesloten geacht.

Tegenactie van andere Amsterdamse studenten

Op 19 mei hebben een 25-tal studenten, die het niet eens zijn met het beleid van het ASVA-bestuur, het kantoor van deze organisatie bezet. Zij stonden wel achter de eisen tot hervorming, maar vonden de toegepaste methodes absurd. Zij eisten voorts het aftreden van het bestuur, medebeslissingsrecht voor alle leden en openbaarmaking van alle stukken en vergaderingen. De bezetting werd in de ochtend van de 20ste opgeheven.

Opm.: Het ging hier om een actie van tegenstanders van de SVB.

Diversen

-Volgens een bericht van 19 mei zouden de studenten van plan zijn de door hen in het Maagdenhuis "gevonden" documenten te publiceren in een "zwartboek" dat over enige weken zou verschijnen.

-Prof. Dr. S. van der Woude, directeur van de Universiteitsbibliotheek in Amsterdam, zou geheel achter de acties van de studenten hebben gestaan. Zo zou hij hen de sleutels van diverse kamers in de UB gegeven hebben, zodat de studenten vrijelijk bij diverse, waaronder geheime, stukken konden komen. Van der Woude zou voortdurend in de onmiddellijke nabijheid van de studenten zijn geweest en ook de nacht van de 18de op de 19de bij hen in de UB hebben doorgebracht. De studenten konden alle kamers van dit gebouw betreden.

-Gedurende de bezetting werden in het Maagdenhuis extra bulletins van het blad "Poorter" vervaardigd en uitgegeven.

Opm.: Dit sinds april uitgekomen studentenblad dat speciaal gericht is op de faculteiten, lijkt een poging te zijn "Propria Cures" te vervangen, al wil men de goegemeente doen geloven dat dit niet het geval is. De belangrijkste redacteur Marco Bentz v.d Berg maakt ook deel uit van het SVB-bestuur aan de UvA.

-In de middag van 19 mei bleek "Poorter" op de hoogte te zijn van het besprokene op een die ochtend gehouden vergadering van de commissie bijstand openbare orde van de A'damse gem.raad. De vergaderingen van deze commissie hebben een besloten karakter.

-Over de situatie in en rond het Maagdenhuis deelde Maarten Abeln op 19 mei mee dat hij het als een "voorhoede-gevecht voor september" beschouwde. Ook andere A'damse studenten zouden er zo over denken.

Kwetsbaar

Kwetsbaar

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is beëindigd na 38 jr.

- Vernomen werd dat J.D. v.d. Meulen een middel beschikbaar heeft gesteld tegen traangas; gesproken werd over een natrium-verbinding.

Opm.: Deze V.d.Meulen trok in het verleden de aandacht toen bleek dat hij optrad als raadsman en adviseur van pro-vo's in Den Haag. Hij verstrekke toen belangeloos ad- viezen.

Vd.Meulen zou ook de directeur van de Universiteits- bibliotheek prof. Van der Woude, bepraat hebben om de studenten medewerking te verlenen (zie boven).

- Op 19 mei hield de specialist J.A. Groenink spreekuur in het Maagdenhuis. Hij maakte tevens van die gelegenheid gebruik een spoedcursus EHBO te geven.

Opm.: Deze dr. Groenink was destijds lid van Perikles. Eind mei 1968 werd zijn naam genoemd in verband met een groepje leden van het MLCN, die zouden willen oprukken naar de woning van de Duitse consul in Amsterdam om daar brand te stichten. In oktober bedankte Groenink als lid van het MLCN, omdat hij deze organisatie te radicaal vond. In diezelfde maand bleek hij voorlopig secretaris te zijn van het Comité Medische Hulp aan Vietnam. In begin 1969 stond hij in relatie tot Anita van Ommeren, één der dochters van het CPN-Eerste Kamer- lid Annie Averink.

Anderen berichten

Actie van kweekschoolleerlingen

Berichten van 16, 20 en 21 mei

Aan de Gemeentelijke Kweekschool aan de Nieuwe Frinsengracht in Amsterdam is een actie-comité gevormd dat van plan zou zijn de school te bezetten (als datum werd 22 mei genoemd); hiertoe werd besloten op een op 15 mei gehouden vergadering. De leiding van het comité berust o.a. bij Mirjam de Lange. Op de gehouden vergadering bleek dat Ruud Soudijn tegen de actie was.

Opm.: Mirjam de Lange is lid van het organisatorisch bureau van de SJ. Soudijn was in het verleden lid van deze orga- nisatie.

Op 19 mei werd in het SJ-gebouw aan de Haarlemmer Houttuinen een bijeenkomst gehouden van kweekschool-leerlingen (ca 20 aanwezigen). De leiding berustte bij Mirjam de Lange en Willem Hooyer. Er werd gesproken over de bezetting van de kweekschool. De meerderheid bleek er op dat moment niet vóór te zijn.

Opm.: Ook Hooyer is een vooraanstaand lid van de SJ in Amster- dam. Volgens een mededeling van Onno Bosma zou in de middag van 21 mei in de Brakke Grond in Amsterdam een bijeenkomst worden gehouden van dit soort leerlingen en van zoveel mogelijk onderwijzers met het doel een soli- dariteitsactie met studenten te bespreken. Bosma is onderwijzer en CPN-lid.

Situatie in Tilburg, Nijmegen en aan de VU

Bericht van 19-5-1969

Studenten in Tilburg verwachten dat curatoren bij het komende overleg onvoldoende concessies zullen doen. In dat geval kan verwacht worden dat zij opnieuw tot bezetting zullen overgaan. Tijdens een op 19 mei in Nijmegen gehouden openbare senaats- vergadering kwam een door Marcel van Herpen ingediend voorstel aan de orde volgens hetwelk een technische commissie zal worden ingesteld, die vóór 1 juni 1969 een openbare universiteitsver- gadering moet beleggen; dit voorstel werd met overgrote meer- derheid van stemmen aangenomen.

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is beëindigd na 50 jr.

Gebleken is dat radicale figuren onder de Nijmeegse studenten in deze vergadering verspreid zijn gaan zitten met het doel de zaal te manipuleren. Ca 20 medestanders van hen hielden diezelfde avond gedurende enkele uren het bureau van de universiteit bezet. Zij wilden daarmee protestoren tegen een tijdens de vergadering aangenomen resolutie, ingediend door de senaat. Aan de VU in Amsterdam is een groep gevormd van 30 à 40 SVB'ers die menen, dat de VU nog niet rijp is voor een bezetting, maar wel willen trachten het onbehagen onder de studenten te vergroten. Zij willen vanaf medio juni speldeprik-acties houden.

De Waarheid *)
14-5-1969

Belangstelling van studenten voor Pinkster-manifestatie ANJV ?

"Tilburgse studenten" en enkele "studenten van de Hogeschool voor theologie en pastoraat in Heerlen" hebben volgens "De Waarheid" belangstelling voor de a.s. Pinkstermanifestatie van het ANJV. De Tilburgers hebben verzocht om handtekeningenlijsten voor het aan de gemeenteraad van Brunssum aan te bieden verzoekschrift, waarin wordt geprotesteerd tegen de vestiging in Brunssum van het NAVO-hoofdkwartier. De studenten uit Heerlen werven deelnemers voor de op de Tweede Pinksterdag in Brunssum te houden demonstratie.

Berichten van
20 en 21 mei

Situatie in Schijndel

De leerlingen van de laagste klassen (HAVO-school) van de Sociaal Pedagogische Academie in Schijndel zijn in de ochtend van 21 mei niet naar hun lokalen gegaan, maar in de aula gaan zitten. Zij hadden bezwaar tegen maatregelen van het bestuur. Er was op 21 mei een indicatie dat leden van de Rode Jeugd uit Eindhoven naar Schijndel zouden gaan om zich onder de leerlingen te mengen en hen tot nieuwe acties op te wekken.

Bericht van
21 mei

Omroep 2000

Omtrent deze omroep (zie bulletin nr.38 d.d. 9.5.1969,pag.2) werd uit een PSP-radiouitzending op 20 mei j.l. bekend, dat zij een telefoonnummer en een postbusnummer in Nijmegen heeft. Het telefoonnummer is hetzelfde als dat van het aanmeldingsadres van de SJ-afdeling Nijmegen, n.l. Jakob Fixe, pedagogisch medewerker aan de universiteit aldaar. De belangrijkste man van de Omroep 2000 is G.H.J.A. Ruysenaars, wonende in Berg en dal.

"Orakel" *)
14-5-1969

Voorstel DSR tot onschorting contributiebetaling aan NSR

Volgens een mededeling van dit Delfts studentenblad is in de Delftse Studenten Raad (DSR) een voorstel aangenomen, de contributiebetaling aan de NSR op te schorten. De overwegingen waren dat de NSR niet meer representatief was voor de Nederlandse studenten, dat de in de openingsrede van de NSR-voorzitter als beleid uitgestippelde methodieken als "guerilla"- en "revolutie"-tactiek onaanvaardbaar waren, dat de NSR vertrouwelijke mededelingen van de regering had gepubliceerd, dat de Fl.2,50 per student, die in het komende studiejaar aan de NSR zou moeten worden betaald, niet in verhouding stond tot het nut van de NSR voor deze studenten. De SVB-fractie verliet tijdens de stemming de vergadering. Het belangrijkste van deze kwestie voor de DSR is, aldus de mededeling, dat de structuur van de NSR weer in orde komt. Daarover zouden onderhandelingen worden gevoerd.

*) Vrij voor actie